

Age Management

PRÁCESCHOPNOST ZAMĚSTNANCŮ

KONZULTAČNÍ DEN PRAHA 8. PROSINCE 2016

WORK ABILITY INDEX – VYUŽITÍ V PRAXI

Bohumil Pokorný

Ilona Štorová

Age Management z.s.

KRÁTCE O NÁS...

AGE MANAGEMENT Z.S.

POSLÁNÍ

- napomáhat rozvoji konceptu age managementu v ČR
- dát širokou publicitu konceptu age managementu, jako součást personálního řízení a společenské odpovědnosti firem

AKTIVITY

- osvěta a propagace age managementu (výměna a přenos zkušeností a dobré praxe ze zahraničí a v rámci ČR)
- projektová a lektorská činnost v oblasti vzdělávání dospělých
- odborné poradenství a konzultace
- publikační činnost
- mezinárodní spolupráce

www.agemanagement.cz

www.v4agemanagement.eu

PRŮMĚRNÉ HODNOTY NADĚJE DOŽITÍ POPULACE 65+

	index	EU 27	ČR	Nizozemí	Finsko
muži	LE	17,5	15,5	17,7	17,5
	HLY	8,6	8,5	9,4	8,8
	% HLY/LE	49	55 %	53	50
ženy	LE	21,1	19	21	21,5
	HLY	8,8	8,8	9,5	8,9
	% HLY/LE	42	46 %	45	41

PRACOVNÍ SCHOPNOST

- **pracovní schopnost** je postavena na rovnováze mezi zdroji dané osoby a pracovními požadavky na ni kladenými

a

Lze ji formálně měřit a tedy i srovnávat

WORK ABILITY INDEX™

- Dotazník hodnotící pracovní schopnost daného pracovníka, který vede k **číselnému skóre**
- Byl přeložen do 29 jazyků, implementován v řadě zemí po celém světě, stal se metodologickým základem **komplexního posuzování pracovní schopnosti**
- Je používán k **prevenci a zachování** pracovního zdraví zaměstnanců, k re-integraci a ve výzkumu
- Může být použit pro **skupinová i individuální** hodnocení
- Je **indikátorem produktivity** současných a budoucích lidských zdrojů

Sebehodnocení zaměstnance

- impuls k osobní angažovanosti a zodpovědnosti
- „vtazení“ do péče o vlastní zdraví

INDEX PRACOVNÍ SCHOPNOSTI (WORK ABILITY INDEX®)

1. Současná pracovní schopnost
(ve srovnání s minulostí)

Za předpokladu, že vaše nejvyšší pracovní schopnost má hodnotu 10 bodů, jak hodnotíte vaši současnou pracovní schopnost? (0 označuje současnou úplnou neschopnost práce):

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

2. Pracovní schopnost ve vztahu k pracovním nárokům

a) Požadavky vaší práce jsou převážně (tj. více než polovinu pracovní doby):

duševní		☐
fyzické		☐
duševní a fyzické stejnou měrou		☐

b) Jak hodnotíte vaši současnou pracovní schopnost ve vztahu k fyzickým nárokům vaší práce?

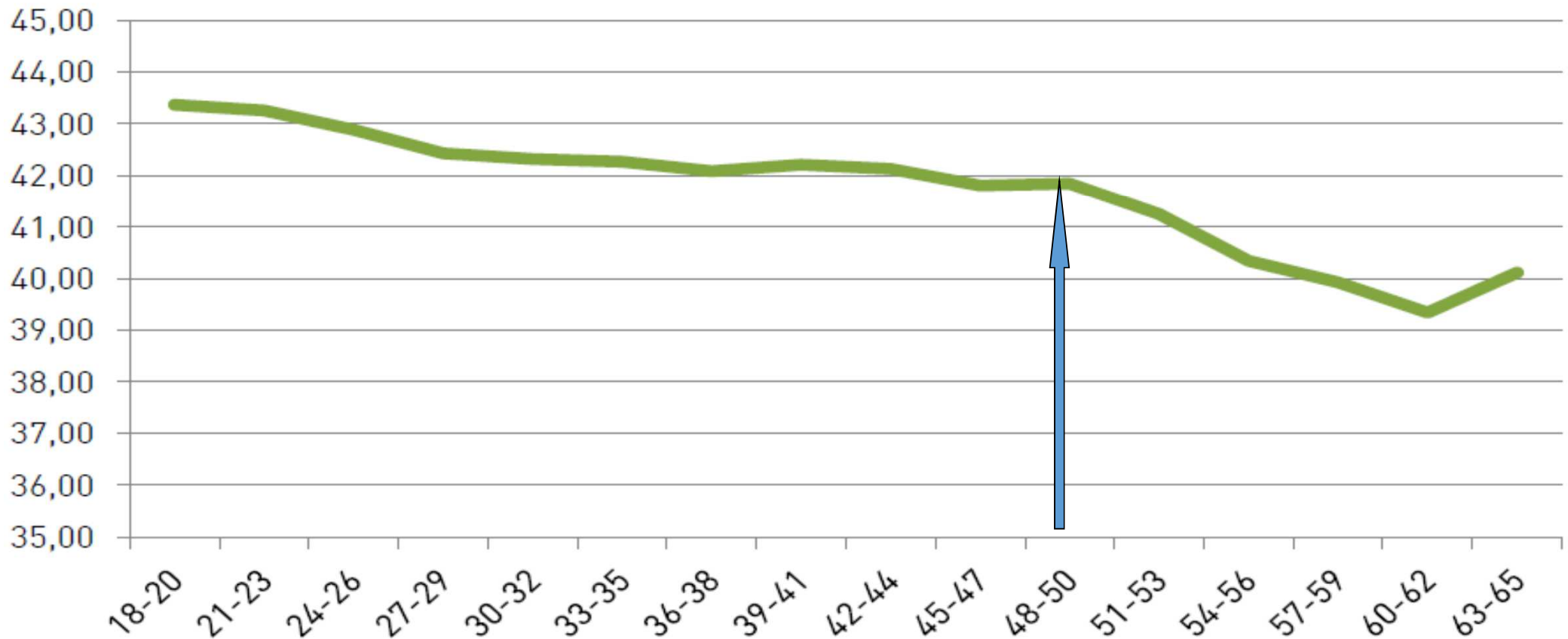
velmi dobrá		5
spíše dobrá		4
průměrná		3
spíše podprůměrná		2
velmi podprůměrná		1

c) Jak hodnotíte vaši současnou pracovní schopnost ve vztahu k duševním nárokům vaší práce?

velmi dobrá		5
spíše dobrá		4
průměrná		3
spíše podprůměrná		2
velmi podprůměrná		1

ZÁVISLOST PRACOVNÍ SCHOPNOSTI NA VĚKU RESPONDENTŮ

NL 2013 – 34.500 odpovědí

VĚK A ZMĚNY VITÁLNÍCH FUNKCÍ ČLOVĚKA

Nejčastějšími příznaky nástupu fáze stárnutí jsou kromě chronických nemocí i nespecifické snížené pracovní schopnosti, jako je celkové snížení pracovní kapacity, případně další obtíže.

Mezi nejvýznamnější faktory patří:

- a) snížení fyzické kapacity
- b) snížení muskuloskeletární kapacity (pokles některých funkcí až o 50% ve věku 50-60let)
- c) postupná ztráta spánkové regulace
- d) snížená termoregulace
- e) nárůst četnosti chronických onemocnění (hypertenze, diabetes, ICHS aj.)

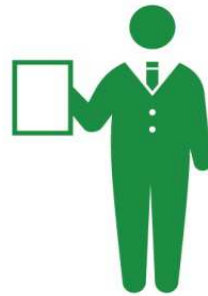

POSTUP MĚŘENÍ INDEXU PRACOVNÍ SCHOPNOSTI - WAI™

1. Proškolení

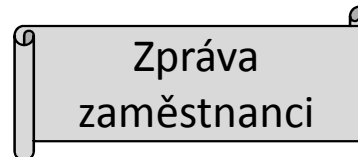
2. Vyplnění dotazníku

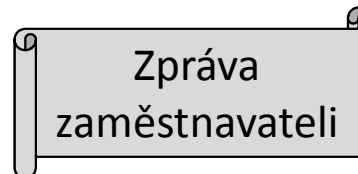
3. Kontrola zdravotních údajů lékařem

4. Vyhodnocení experty

Výsledná hodnota s doporučeními

Anonymní hodnoty všech zaměstnanců s doporučeními

WAI™ - HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

BODY WAI™ A DOPORUČENÁ CÍLOVÁ OPATŘENÍ

7 – 27	nízká	navrátit pracovní schopnost
28 – 36	průměrná	zvýšit pracovní schopnost
37 – 43	dobrá	podpořit pracovní schopnost
44 – 49	vynikající	udržet pracovní schopnost

PILOTNÍ OVĚŘENÍ MĚŘENÍ PRACOVNÍ SCHOPNOSTI V ČR

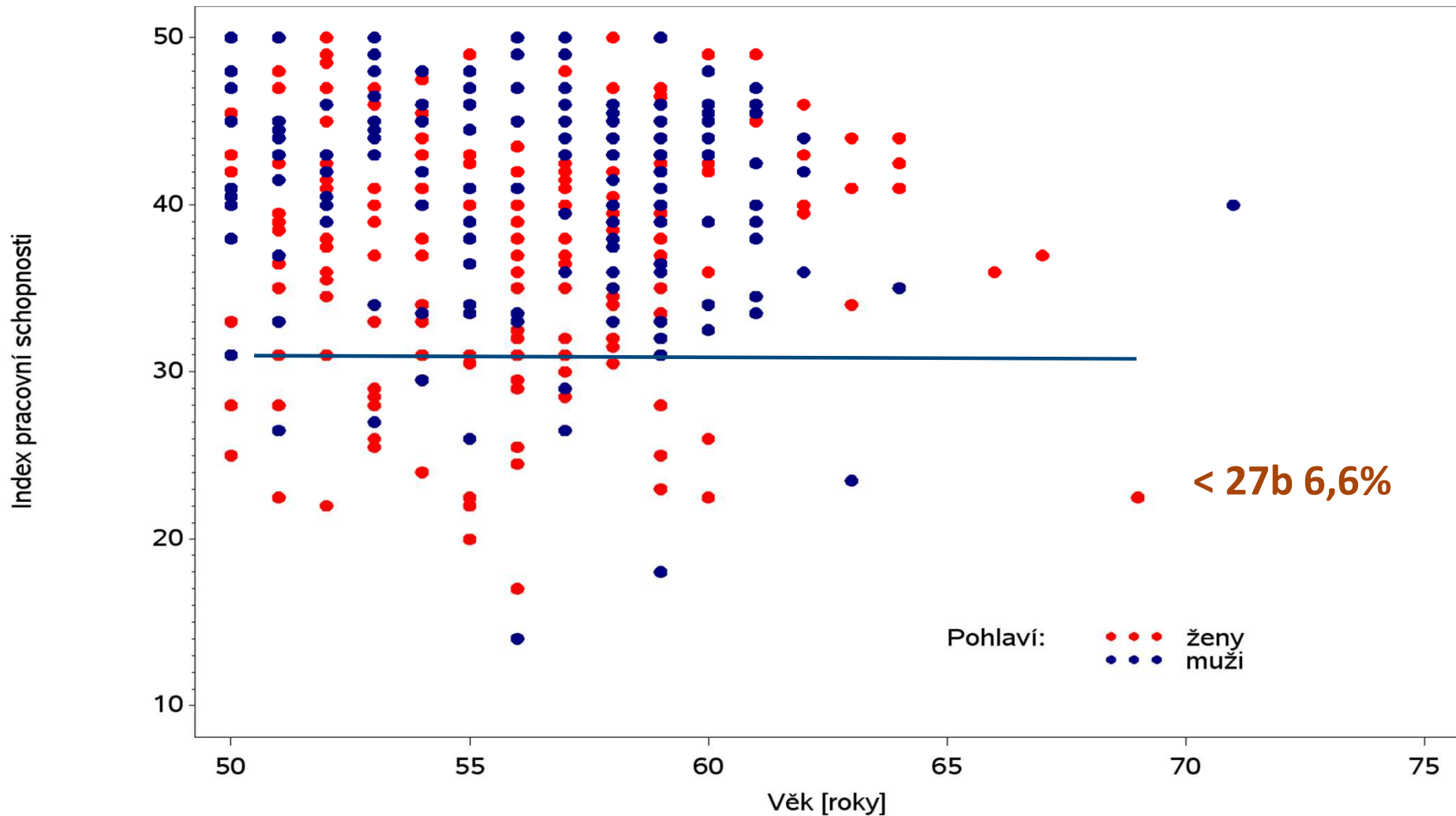
Praktické měření WAI u 360 osob:

- Komerční banka a.s.
- Skupina ČEZ a.s.
- Policejní prezidium ČR
- Witte Nejdek s.r.o.
- Klienti ÚP ČR, Krajské pobočky v Brně
- Nemocnice Boskovice, Letovice

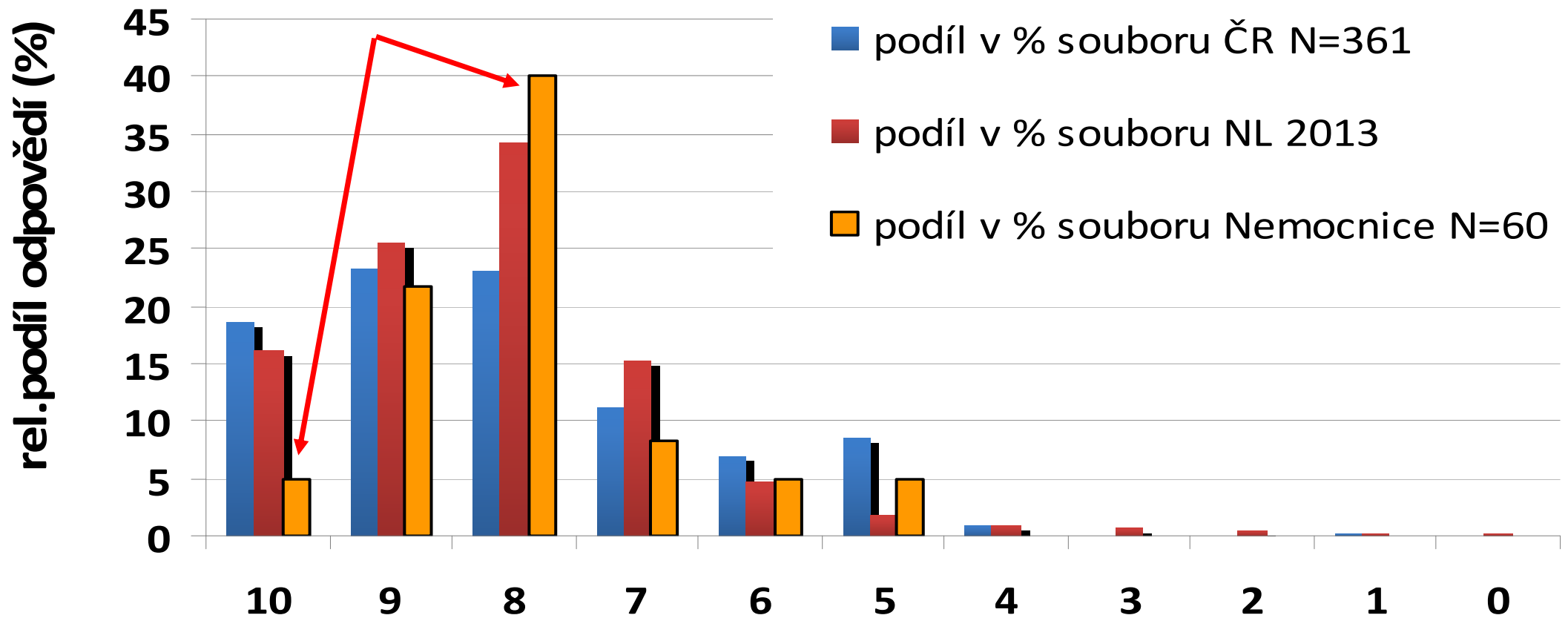
PRACOVNÍ SCHOPNOST A VĚK VÝSLEDKY MĚŘENÍ V ČR (360 OSOB)

VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ MĚŘENÍ

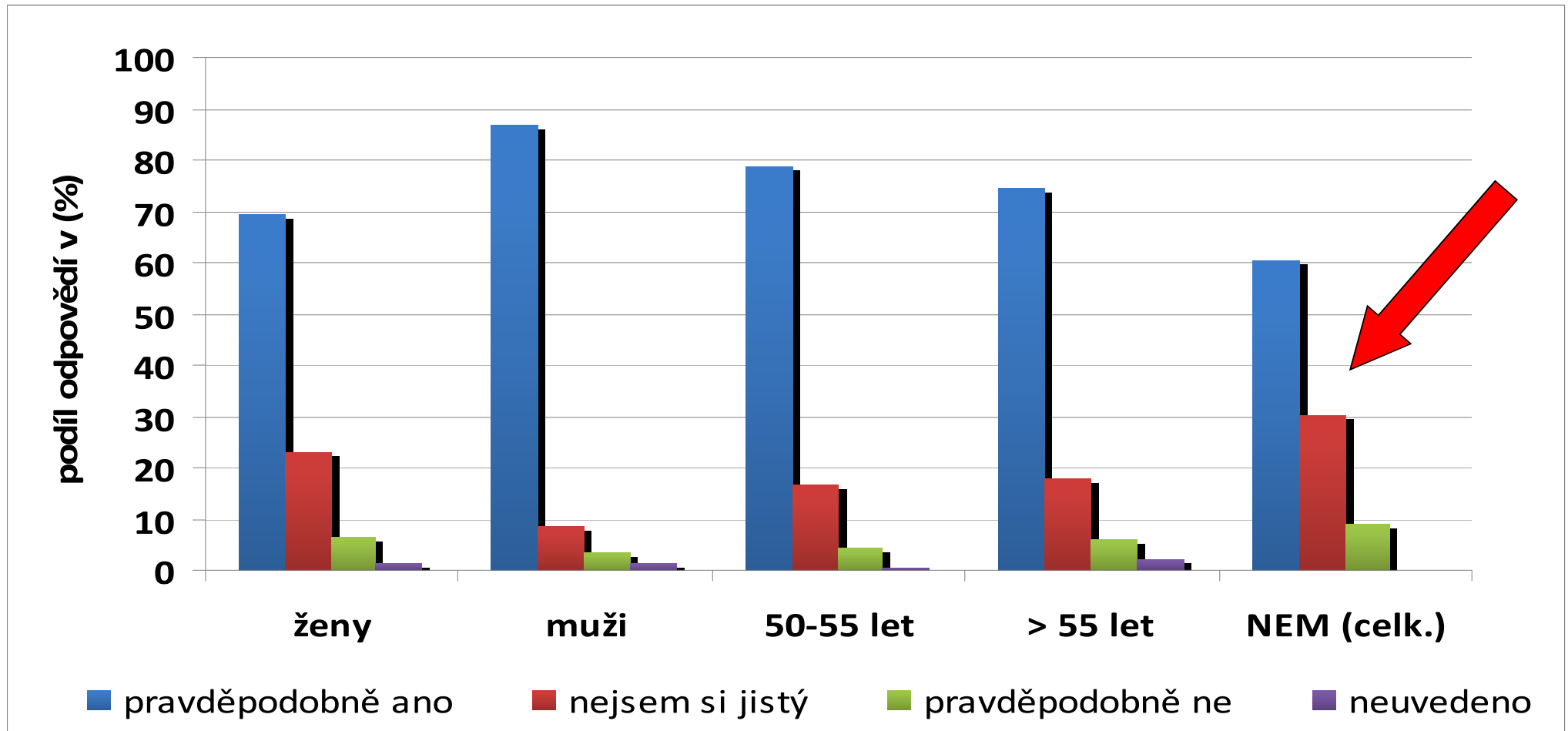
ODPOVĚDI NA OTÁZKU JAK HODNOTÍTE VAŠI SOUČASNOU PRACOVNÍ SCHOPNOST
VE SROVNÁNÍ S VAŠÍM NEJLEPŠÍM OBDOBÍM

VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ MĚŘENÍ

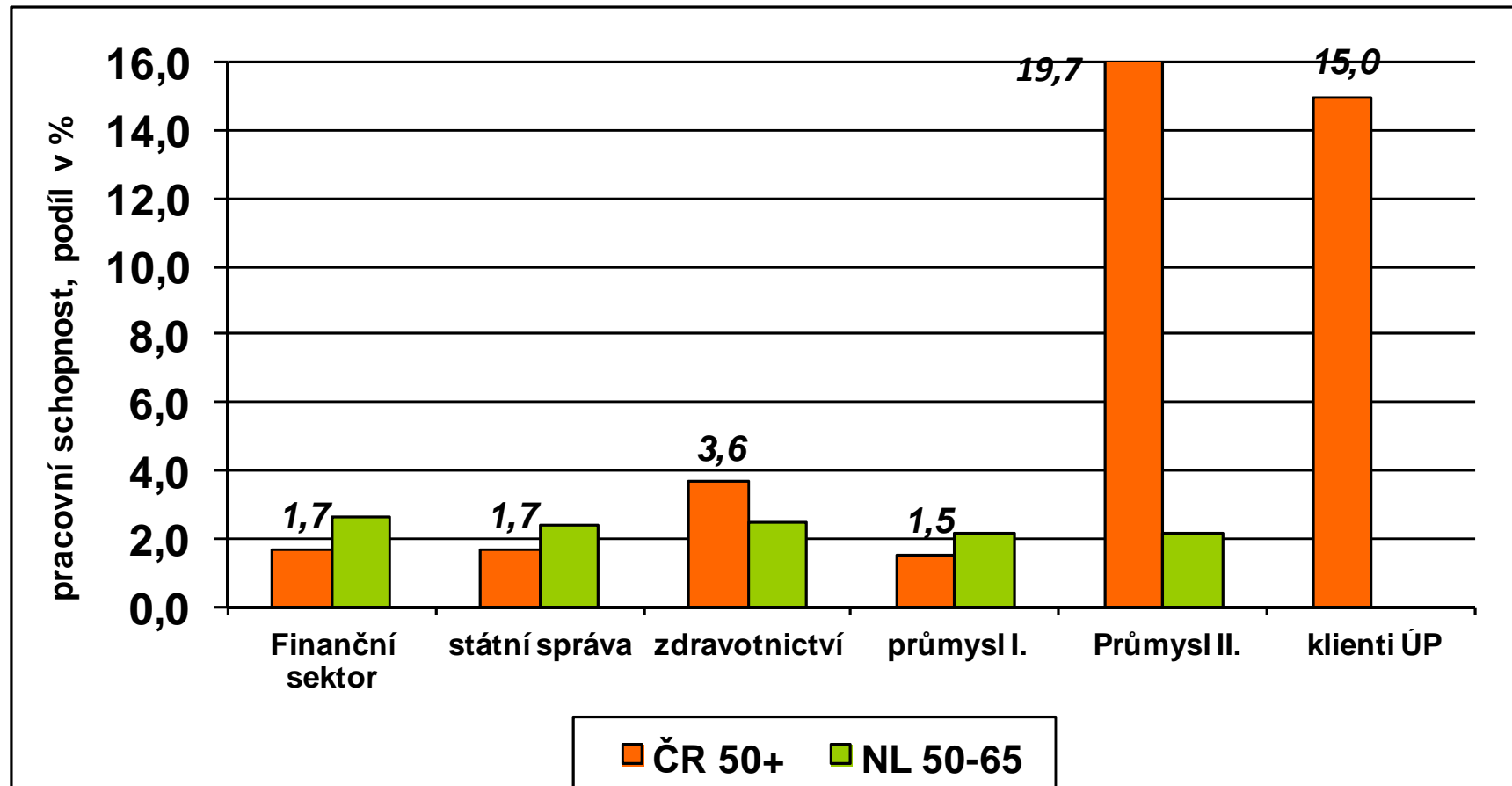
VLASTNÍ PROGNOZA PRACOVNÍ SCHOPNOSTI V PŘÍŠTÍCH DVOU LETECH

VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ MĚŘENÍ

SROVNÁNÍ KATEGORIE NÍZKÉ PRACOVNÍ SCHOPNOSTI ZAMĚSTNANCŮ 50+

ZÁSADNÍ POZNATKY Z HODNOCENÍ PRACOVNÍ SCHOPNOSTI ČESKÉHO SOUBORU 50+ - I.

- Z realizovaných měření vyplynul **nesoulad mezi objektivním hodnocením počtu nemocí lékařem** a hodnocením subjektivním, prováděným zaměstnancem.
- **S vyšším stupněm vzdělání se snižuje rozdíl mezi individuálním a objektivním počtem identifikovaných onemocnění** a to bez ohledu na pohlaví
- **Měřená skupina českých zaměstnanců má srovnatelnou výši indexu WAI se stejně starou populační skupinou zaměstnanců v Nizozemsku zejména v oblasti zaměstnanců pracujících duševně.**
- Čeští zaměstnanci ve věku 50+ však mají **výrazně nižší pracovní schopnost v kategorii fyzicky pracujících** (37,8 bodu/soubor 197 respondentů) proti stejné zaměstnanecké skupině z databáze NL (41,3 bodu/2153 respondentů).
- Ze statistického porovnání obou souborů vyplývá, **že duševně pracující mají v obou souborech významně vyšší hodnotu indexu WAI než fyzicky pracující**

ZÁSADNÍ POZNATKY Z HODNOCENÍ PRACOVNÍ SCHOPNOSTI ČESKÉHO SOUBORU 50⁺ - II.

- Bylo prokázáno, že **se vzrůstajícím počtem diagnostikovaných onemocnění z fyzické zátěže, onemocnění z životního stylu a onemocnění významně závislých na věku, klesá index WAI**. Mezi WAI a počtem diagnóz spojených s duševním stavem byla prokázána pouze nízká negativní závislost.
- **Třetina respondentů pociťuje kvůli svému onemocnění větší či menší překážky ve výkonu práce**. Asi 20% je však i přes tato onemocnění s určitými potížemi schopna dál vykonávat svou práci.
- **Přibližně 25 % měřených českých zaměstnanců 50⁺ ale má nejasné představy o pracovní schopnosti do nejbližší budoucnosti** a je si jista nebo předpokládá, že již nebude schopna současnou práci vykonávat.
- V rámci měření bylo identifikováno pořadí **nejdůležitějších důvodů významně snižujících pracovní schopnost u měřených zaměstnanců**:
 - pokles motivace k práci
 - zdravotní problémy
 - problémy ve vztahu k pracovnímu prostředí

PŘÍKLADY VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ MĚŘENÍ WAI™

PRACOVNÍ SCHOPNOST A PŘEDČASNÝ ODCHOD DO PENZE

Kategorie PS změřená metodou WAI™	Zaměstnanci 50let	Penzionovaní z důvodu pracovní neschopnosti v následných 10-12 letech	
	MUŽI		
	počet	počet	podíl v %
Nízká	287	187	65.2
Průměrná	710	287	40.4
Dobrá	728	203	27.9
Vynikající	359	64	17.8
	ŽENY		
Nízká	359	215	59.9
Průměrná	934	311	33.3
Dobrá	1098	204	18.6
Vynikající	470	60	12.8

Zdroj: Ilmarinen 2011

VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ MĚŘENÍ

WAI™ SKÓRE ZAMĚSTNANCE A MÍRA SNÍŽENÍ PRODUKTIVITY

Pracovní schopnost	Ztráta produktivity (v %)
Vynikající	Referenční hodnota (100%)
Dobrá	- 4,9
Průměrná	- 12,0
Špatná	- 26,6

Zdroj: PhD Thesis Vandenberg (2009)

CO MŮŽE ZNAMENAT ZAVEDENÍ METODY WAI™ PRO PODNIK

PŘÍNOSY

- WAI™ jako nástroj pro včasný screening ohrožených zaměstnanců, kteří by měli projít další diagnostikou (ergo, psycho,...)
- WAI™ jako základní standardizovaný nástroj PL pro rozlišení prognosticky závažných faktorů v podniku

NÁKLADY

- Investice času ze strany zaměstnance
- Investice času při edukaci zaměstnance a zdravotníků
- Investice času ze strany zdravotníka k vyplnění dotazníku

TOWARDS SUCCESSFUL SENIORITY™

METODU VYVINUL A V PRAXI OVĚŘIL FIOH JAKO :

- Reakci na stárnutí populace ve Finsku
- Zvyšování počtu dnů pracovní neschopnosti mezi zaměstnanci
- Zvyšující se počet osob s invalidními důchody – přes 40 % s duševními poruchami
- Mezi nejčastější příčiny invalidních důchodů patřila ve Finsku **deprese**

**CÍLEM JE PODPORA DUŠEVNÍHO ZDRAVÍ NA PRACOVIŠTI
A ÚSPĚŠNÉ ŘÍZENÍ KARIÉRY V NEUSTÁLE SE MĚNÍCÍM PROSTŘEDÍ**

ZÁVĚRY PILOTNÍ STUDIE FIOH

- **Metoda vykazuje pokles výskytu symptomů deprese a snižuje počet osob, které přemýšlí o předčasném odchodu do důchodu.**
- **Zvyšuje duševní kapacitu a pracovní motivaci během následujících 7 měsíců po absolvování programu.**
- **Největší vliv měla na pracovníky s vysokým pracovním vytížením a nejmladší věkové skupiny.**

MEZINÁRODNÍ KONFERENCE

„POPULATION AGING: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES“

Praha 3. a 4. února 2017

Keynote speakers:

- Dr. Alexandre Sidorenko
- Prof. Jan Holčík
- Prof. Juhani Ilmarinen

<http://www.keynote.cz/population-aging-challenges-and-opportunities/event/37>

VAŠE OTÁZKY....

DĚKUJI VÁM ZA POZORNOST

KONTAKTNÍ INFORMACE

RNDr. Bohumil Pokorný, CSc.

Age Management z.s.

Brno, Orlí 27, 602 00

E-mail: pokorny@agemanagement.cz

tel: 723 299 023

www.agemanagement.cz